

sheriayamungu.org

Kiambatisho 7d: Maswali na Majibu — Wanawali, Wajane, na Waliotalikiwa

Ukurasa huu ni sehemu ya mfululizo kuhusu miungano ambayo Mungu anakubali na unafuata mlolongo huu:

1. Kiambatisho 7a: Wanawali, Wajane, na Waliotalikiwa: Miungano Ambayo Mungu Anakubali.
2. Kiambatisho 7b: Waraka wa Talaka — Ukweli na Dhana Potofu.
3. Kiambatisho 7c: Marko 10:11-12 na Usawa Bandia Katika Uzinzi.
4. Kiambatisho 7d: Maswali na Majibu — Wanawali, Wajane, na Waliotalikiwa (Ukurasa wa sasa).

Ndoa ni nini kwa mujibu wa ufafanuzi wa Mungu?

Tangu mwanzo, Maandiko yanafunua kwamba ndoa haifafanuliwi kwa sherehe, viapo, au taasisi za kibinadamu, bali kwa wakati ambapo mwanamke — awe mwanamwali au mjane — anakuwa na uhusiano wa kingono na mwanamume. Tendo hili la kwanza la kujamiiana ndilo ambalo Mungu mwenyewe analiona kuwa muungano wa nafsi mbili kuwa mwili mmoja. Biblia inaonyesha kwa uthabiti kwamba ni kupitia kifungo hiki cha kingono tu ndipo mwanamke anaunganishwa na mwanamume, na hubaki amefungwa kwake hadi kifo cha mwanamume huyo. Ni juu ya msingi huu — ulio wazi katika Maandiko — ndipo tunapochunguza maswali ya kawaida kuhusu wanawali, wajane, na wanawake waliotalikiwa, na kufichua upotoshaji ulioingizwa kutokana na shinikizo la jamii.

Hapa tumekusanya baadhi ya maswali yanayoulizwa mara nyingi zaidi kuhusu yale ambayo Biblia inafundisha kwa kweli kuhusu ndoa, uzinzi, na talaka. Lengo letu ni kufafanua, kwa msingi wa Maandiko, tafsiri potofu ambazo zimeenezwa kwa muda, mara nyingi zikiwa kinyume moja kwa moja na amri za Mungu. Majibu yote yanafuata mtazamo wa kibiblia unaohifadhi mwafaka kati ya Agano la Kale na Agano Jipya.

Swali: Vipi kuhusu Rahabu? Alikuwa kahaba, lakini aliolewa na ni sehemu ya nasaba ya Yesu!

“Kila kitu katika mji **walikiangamiza** kabisa kwa makali ya upanga — **wanaume** na wanawake, vijana na wazee, pamoja na ng’ombe, kondoo, na punda” (Yoshua 6:21). **Rahabu alikuwa mjane** alipojiunga na Waisraeli. Yoshua asingeruhusu kamwe Mwisraeli kumwoa mwanamke wa Mataifa ambaye hakuwa mwanamwali isipokuwa kama alikuwa ameongoka na alikuwa mjane; hapo tu ndipo angekuwa **huru kuungana na mwanamume mwingine**, kulingana na Sheria ya Mungu.

Swali: Je, Yesu hakuja kusamehe dhambi zetu?

Ndiyo, karibu dhambi zote husamehewa nafsi inapotubu na kumtafuta Yesu, kutia ndani uzinzi. Hata hivyo, mara tu anaposamehewa, mtu huyo **lazima aache uhusiano wa uzinzi alio nao**. Hili linatumika kwa dhambi zote: mwizi lazima aache kuiba, mwongo lazima aache kusema uongo, mkufuru lazima aache kukufuru, n.k. Vivyo hivyo, mzinzi hawezi kuendelea katika uhusiano wa uzinzi na kutarajia kwamba dhambi ya uzinzi haipo tena.

Maadamu mume wa kwanza wa mwanamke angali hai, nafsi yake imeungana na ya mumewe. Mume huyo anapokufa, nafsi yake hurudi kwa Mungu (Mhubiri 12:7), na ndipo tu nafsi ya mwanamke huwa huru kuungana na nafsi ya mwanamume mwingine, akipenda (Warumi 7:3). **Mungu hasamehi dhambi kabla hazijatendwa — husamehe tu zile ambazo tayari zimetendwa**. Ikiwa mtu anamwomba Mungu msamaha kanisani, anasamehewa, lakini usiku huo huo analala na mtu ambaye si mwenzi wake kulingana na Mungu, basi **amezini tena**.

Swali: Je, Biblia haimwambii anayeongoka: “Tazama, mambo yote yamekuwa mapya”? Je, hilo halimaanishi kwamba ninaweza kuanza kutoka sifuri?

La. Vifungu vinavyorejelea maisha mapya ya mtu aliyeongoka vinazungumzia jinsi Mungu anavyotarajia aishi baada ya kusamehewa dhambi zake, na **havimaanishi kwamba matokeo ya makosa yake ya zamani yamefutwa**.

Ndiyo, mtume Paulo aliandika katika mstari wa 17 wa 2 Wakorintho 5: “Mtu yeyote akiwa katika Kristo, yeye ni kiumbe kipya; mambo ya kale yamepita; tazama, mambo yote yamekuwa mapya,” kama hitimisho la yale aliyosema mistari miwili kabla (mstari wa 15): “Naye alikufa kwa ajili ya wote, ili wale walio hai wasiishi tena kwa ajili yao wenyewe bali kwa ajili yake yeye aliyekufa kwa ajili yao na kufufuka tena.” Hili halina kabisa **uhusiano wowote na Mungu kumpa mwanamke ruhusa ya kuanza maisha yake ya mapenzi kutoka sifuri**, kama viongozi wengi sana wa kidunia wanavyofundisha.

Swali: Je, Biblia haisemi kwamba Mungu huzipuuza nyakati za ujinga?

Kauli “nyakati za ujinga” (Matendo ya Mitume 17:30) ilitumiwa na Paulo alipokuwa akipitia Ugiriki, akizungumza na watu waabudu sanamu ambao **hawakuwahi kusikia kuhusu Mungu wa Israeli, Biblia, au Yesu**. Hakuna anayesoma maandishi haya ambaye hakuyajua mambo haya kabla ya kuongoka kwake.

Zaidi ya hayo, kifungu hiki kinahusu toba na msamaha wa dhambi. Neno halidokezi hata kwamba hakuna msamaha kwa dhambi ya uzinzi. Tatizo ni kwamba wengi hawataki tu msamaha kwa uzinzi ambao tayari umetendwa; **wanataka pia kuendelea katika uhusiano wa uzinzi** — na Mungu hakubali hili, iwe ni mwanamume au mwanamke.

Swali: Kwa nini hakuna kinachosemwa kuhusu wanaume? Je, wanaume hawazini?

Ndiyo, wanaume pia wanazini, na **adhabu katika nyakati za kibiblia ilikuwa ileile kwa wote wawili**. Hata hivyo, Mungu huichukulia kwa namna tofauti jinsi uzinzi unavyotokea kwa kila mmoja. **Hakuna uhusiano kati ya ubikira wa mwanamume na muungano kati ya wenzi**. Ni mwanamke, si mwanamume, anayeamua kama uhusiano ni uzinzi au la.

Kulingana na Biblia, mwanamume, awe ameoa au hajaoa, anazini kila anapokuwa na mahusiano ya kimwili na mwanamke ambaye si mwanamwali wala mjane. Kwa mfano, mwanamume bikira mwenye umri wa miaka 25 akilala na mwanamke mwenye umri wa miaka 23 ambaye si mwanamwali, mwanamume huyo anazini, kwa kuwa mwanamke huyo, kulingana na Mungu, ni mke wa mwanamume mwingine (Mathayo 5:32; Warumi 7:3; Mambo ya Walawi 20:10; Kumbukumbu la Torati 22:22-24).

Wanawali, Wajane na Wasio Wanawali Vitani

Rejeo	Maelekezo
Hesabu 31:17-18	Waangamize wanaume wote na wanawake wasio wanawali. Wanawali wanaachwa hai.
Waamuzi 21:11	Waangamize wanaume wote na wanawake wasio wanawali. Wanawali wanaachwa hai.
Kumbukumbu la Torati 20:13-14	Waangamize wanaume wote watu wazima. Watu wa jinsia ya kike wanaosalia ni wajane na wanawali.

Swali: Kwa hiyo mwanamke aliyetalikiwa/aliyetengana na mumewe haruhusiwi kuolewa wakati mume wake wa zamani angali hai, lakini mwanamume si lazima asubiri mke wake wa zamani afe?

La, si lazima asubiri. Kwa Sheria ya Mungu, mwanamume anayetengana na mke wake kwa misingi ya kibiblia (tazama Mathayo 5:32) anaweza kumwoa mwanamwali au mjane. Hata hivyo, hali halisi ni kwamba **karibu katika visa vyote leo, mwanamume hutengana na mke wake na kumwoa mwanamke aliyetalikiwa/aliyetengana na mumewe**, naye huwa katika uzinzi, kwa kuwa, mbele za Mungu, mke wake mpya ni wa mwanamume mwingine.

Swali: Kwa kuwa mwanamume hazini anapowaoa wanawali au wajane, je, hilo linamaanisha kwamba Mungu anakubali kuwa na wake wengi leo?

La. **Kuwa na wake wengi hakuruhusiwi katika siku zetu kwa sababu ya injili ya Yesu** na jinsi anavyoitumia Sheria ya Baba kwa ukali zaidi. Herufi ya Sheria, iliyotolewa tangu uumbaji (*τὸ γράμμα τοῦ νόμου - to grámma tou nómou*), inabainisha kwamba nafsi ya mwanamke imefungwa kwa mwanamume mmoja tu, lakini haisemi kwamba nafsi ya mwanamume imefungwa kwa mwanamke mmoja tu. Ndiyo maana, katika Maandiko, uzinzi daima hutambulishwa kuwa dhambi dhidi ya mume wa mwanamke. Hii ndiyo sababu **Mungu hakusema kamwe kwamba mababa wa imani na wafalme walikuwa wazinzi, kwa kuwa wake zao walikuwa wanawali au wajane walipoolewa**.

Hata hivyo, kwa kuja kwa Masihi, tumepokea ufahamu kamili wa Roho ya Sheria (*τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου - to pneûma tou nómou*). Yesu, akiwa msemaji pekee aliyekuja kutoka mbinguni (Yohana 3:13; Yohana 12:48-50; Mathayo 17:5), alifundisha kwamba **amri zote za Mungu zimejengwa juu ya upendo na manufaa ya viumbe wake**. Herufi ya Sheria ndiyo usemi wake; Roho ya Sheria ndiyo kiini chake.

Katika suala la uzinzi, ingawa herufi ya Sheria haimkatazi mwanamume kuwa na zaidi ya mwanamke mmoja, mradi wawe wanawali au wajane, **Roho ya Sheria hairuhusu desturi hiyo**. Kwa nini? Kwa sababu leo ingesababisha mateso na mkanganyiko kwa wote wanaohusika — na **kumpenda jirani yako kama unavyojipenda mwenyewe ndiyo amri ya pili iliyo kuu zaidi** (Mambo ya Walawi 19:18; Mathayo 22:39). Katika nyakati za kibiblia, hili lilikuwa jambo lililokubalika na kutarajiwa kitamaduni; katika siku zetu, halikubaliki kwa kila namna.

Swali: Na ikiwa wenzi waliotengana wanaamua kupatana na kurejesha ndoa, je, hilo ni sawa?

Ndiyo, wenzi hao wanaweza kupatana mradi tu:

1. Kwa kweli mume alikuwa mwanamume wa kwanza wa mkewe; la sivyo, ndoa haikuwa halali hata kabla ya kutengana.
2. Mwanamke hajalala na mwanamume mwingine katika kipindi cha kutengana (Kumbukumbu la Torati 24:1-4; Yeremia 3:1).

Majibu haya yanasisitiza kwamba mafundisho ya kibiblia kuhusu ndoa na uzinzi yana mwafaka na ni thabiti kuanzia mwanzo hadi mwisho wa Maandiko. Kwa kufuata kwa uaminifu yale ambayo Mungu ameamua, tunaepuka upotoshaji wa mafundisho na kuhifadhi utakatifu wa muungano aliouanzisha.